

Εκταση: **2.602** τ. χλμ. Κάτοικοι: **208.000 (2011: 189.800)**

Ο νομός Μαγνησίας με τις φυσικές ομορφιές του, τα αρχιτεκτονικά του μνημεία και τους αρχαιολογικούς τόπους, με το γραφικό Πήλιο και τις δαντελένιες παραλίες προσελκύει τους επισκέπτες χειμώνα και καλοκαίρι. Είναι περιοχή ορεινή κατά 50%, ημιορεινή κατά 17% και πεδινή κατά 33%. Συνορεύει με τους νομούς Λάρισας και Φθιώτιδας. Βρέχεται από το Αιγαίο Πέλαγος. Πρωτεύουσά του νομού είναι ο Βόλος.

Το κλίμα του είναι εύκρατο μεσογειακό και οφείλεται στις επιδράσεις που δέχεται από το Αιγαίο και τον Παγασητικό. Το Πήλιο με κλίμα ξηρό, δροσερό το καλοκαίρι και ήπιο τον χειμώνα, είναι από τους υγιεινότερους τόπους της χώρας.

Ο πληθυσμός του νομού Μαγνησίας είναι 207.836 κάτοικοι, σύμφωνα με την απογραφή του 2001. Το 1991 ήταν 198.434. Απασχολούνται στη γεωργία, την κτηνοτροφία, την αλιεία, τη βιομηχανία, το εμπόριο και τις υπηρεσίες. Ο τουρισμός έχει αναπτυχθεί σημαντικά και η υποδομή του έχει άριστες προδιαγραφές. Η βιομηχανική δραστηριότητα του νομού συγκεντρώνεται στην πόλη του Βόλου, όπου υπάρχει μακρόχρονη παράδοση. Όμως μεταπολεμικά παρήκμασε και, το χειρότερο, η τάση αυτή έγινε ακόμα εντονότερη τα τελευταία χρόνια.

Ο Βόλος είναι το συγκοινωνιακό κέντρο του νομού. Εκεί καταλήγουν οι αυτοκινητόδρομοι από τη Λάρισα και τη Λαμία. Εκεί είναι και η αφετηρία των δρόμων προς τα χωριά του Πηλίου. Σιδηροδρομικά καλύπτεται από το δίκτυο του ΟΣΕ. Το λιμάνι απέχει 180 μίλια από τον Πειραιά και 132 από τη Θεσσαλονίκη, όμως δεν έχει τακτική ατμοπλοϊκή σύνδεση. Με πορθμεία και ταχύπλοα, γίνονται δρομολόγια προς τα νησιά των Σποράδων, τα οποία (εκτός από τη Σκύρο) διοικητικά ανήκουν στον νομό Μαγνησίας.

Η ιστορία του νομού Μαγνησίας

Ο 1^{ος} αφανισμός των Κενταύρων:

Κάποιοι ερευνητές θεωρούν τους Κένταυρους δαίμονες των ορμητικών χειμάρρων. Κάποιοι άλλοι τους ταυτίζουν με τους Gandarvas των Ινδών και ανάλογες δαιμονικές μορφές των Περσών, των Λατίνων και των αρχαίων Γερμανών, που εμφανίζονταν στις γιορτές της άνοιξης σαν μασκαράδες. Η υπόθεση στηρίζεται στο ότι αρχικά οι κένταυροι παρουσιάζονταν ως πλήρεις άνθρωποι. Η προσθήκη, λένε, οπισθίων αλόγου είναι κατοπινή, σαν τους μασκαρεμένους στις λαϊκές γιορτές της Κεντρικής Ευρώπης. Όποια κι αν είναι η αλήθεια, οι Κένταυροι κατέληξαν να είναι μορφές δαιμόνων που κατάκλυζαν βουνά και δάση. Με το Πήλιο κυρίαρχη βάση τους.

Ως παιδιά του βασιλιά Ιξίονα (βλ. [**Πατριδογνωσία**] «**Ιστορία νομού Λάρισας**»: Η γέννηση των Κενταύρων), οι Κένταυροι ζήτησαν από τον νόμιμο διάδοχο του θρόνου των Λαπιθών, τον Πειρίθου, να έχουν μερίδιο στην πατρική περιουσία. Δεν το έλαβαν και κήρυξαν πόλεμο ενάντια στους Λαπίθες αλλά νικήθηκαν. Με τον καιρό, Κένταυροι και Πειρίθους συμφιλιώθηκαν κι ο τελευταίος τους κάλεσε στον γάμο του με την Ιπποδάμεια. Από τη φύση τους κι από γενιά κακοί, οι Κένταυροι το έριξαν στο κρασί και μέθυσαν. Ένας τους, ρίχτηκε στη νύφη θέλοντας να τη βιάσει. Οι άλλοι βρήκαν καλή την ιδέα και ρίχτηκαν στις γυναίκες των Λαπιθών. Αποτέλεσμα ήταν ο γάμος να μεταβληθεί σε πεδίο πολέμου, με τους Λαπίθες να βοηθούνται κι από τον Θησέα, καλεσμένο του γαμπρού. Οι πολλοί Κένταυροι σκοτώθηκαν. Όσοι σώθηκαν, το έβαλαν στα πόδια. Κατέφυγαν στη Φολόη της Δυτικής Αρκαδίας, μερικοί στην Αχαΐα, κάποιοι στο ακρωτήριο Μαλέας (στη Λακωνία). Εξοντώθηκαν, σε άλλη περίπτωση, από τον Ηρακλή. Και οι Λαπίθες εξοντώθηκαν από τον Ηρακλή.

Οι καλοί Κένταυροι:

Υπήρχαν όμως και καλοί Κένταυροι. Ο Χείρων ήταν ένας από αυτούς. Η βασική διαφορά του από τους βίαιους ετεροθαλείς του Πειρίθου ήταν η γενιά του. Εκείνοι αποτελούσαν «προϊόν ανοσιουργήματος», έστω κι αν τελικά μητέρα τους ήταν κάποιο σύννεφο. Ετούτος ήταν γιος θεού καθαρόαιμος:

Ο Κρόνος είδε την Ωκεανίδα Φιλύρα σε ένα νησάκι κάπου στον Εύξεινο Πόντο και την ερωτεύτηκε. Επειδή όμως τον υποπτευόταν η γυναίκα του, Ρέα, μεταμορφώθηκε σε άλογο και πήρε την τρομαγμένη Φιλύρα στο κυνήγι. Την πρόλαβε κάπου στο Πήλιο. Συμπτωματικά ή όχι, ως Φιλύρα ήταν γνωστή και η Ωκεανίδα Κλυμένη, πρόγονος σχεδόν όλων των ελληνόγλωσσων φύλων των ιστορικών χρόνων. Από την ένωσή του Κρόνου με την Ωκεανίδα, προέκυψε ο Χείρων, μισός άνθρωπος, μισός άλογο, κάτοχος όλων των επιστημών και των τεχνών, ονομαστός δάσκαλος (ανάμεσα στους μαθητές του ήταν και ο Αχιλλέας) κι ευεργέτης των ανθρώπων. Κι αυτός έμελλε να αφανιστεί από βέλος του Ηρακλή που τον βρήκε κατά λάθος.

Ο Φόλος ήταν ο δεύτερος από τους κενταύρους, που δεν είχε καμιά σχέση με τους βίαιους ομοίους του. Ήταν όμως γιος του σοφού Σιλινού, που, σε αντιδιαστολή με τους μπερμπάντηδες ομοίους του, ήταν μετρημένος, αγαθός και δάσκαλος του θεού Διονύσου. Κι ο Φόλος από τον Ηρακλή σκοτώθηκε. Κατά λάθος κι αυτός. Ο Ηρακλής άλλωστε είναι βασικός συντελεστής μεγάλων ανατροπών στον αρχαίο κόσμο. Γιος θνητής και θεού, ο ίδιος.

Η Καινή που έγινε Καινέας:

Αναφέρθηκε ήδη ότι ο Έλατος ήταν ηγεμόνας των Λαπιθών της Λάρισας κι απέκτησε δυο γιους (τους μετέπειτα Αργοναύτες Καινέα και Πολύφημο) και μια κόρη, τη Δωτία (βλ. [**Πατριδογνωσία**

] «

Ιστορία του νομού Λάρισας

»: Η πείνα του Ερυσίχθονα). Στη Μαγνησία όμως, τα ήξεραν αλλιώς: Ο Έλατος ήταν εκεί βασιλιάς και δεν είχε γιο Καινέα αλλά κόρη Καινή. Πανέμορφη, φυσικά. Αλλά ορκισμένη παρθένα. Την οποία είδε κι ερωτεύτηκε ο θεός Ποσειδών. Την πλησίασε και της ζήτησε να γίνει δική του.

Η Καινή ήξερε πως με Ολύμπιο δεν μπορούσε να τα βγάλει πέρα. Έκανε πως δέχεται, με την προϋπόθεση ότι ο θεός θα ορκιζόταν να της κάνει την χάρη που θα του ζητούσε. Δεν είχε πρόβλημα να ορκιστεί ο Ποσειδώνας και, περιχαρής, η Καινή του ζήτησε να τη

μεταμορφώσει σε άνδρα άτρωτο στα εχθρικά όπλα. Αναγκαστικά, ο Ποσειδώνας εκπλήρωσε την επιθυμία της κι αποσύρθηκε. Η Καινή έγινε Καινέας.

Άντρας ατρόμητος και άτρωτος, ο Καινέας διαδέχτηκε τον Έλατο στον θρόνο των Λαπιθών κι άνοιξε πόλεμο με τους Κενταύρους. Τους τσάκισε. Κανένας δεν μπορούσε να βγει μπροστά του καθώς ακόντια, σπαθιά και βέλη τίποτα δεν μπορούσαν να του κάνουν. Ανίκητος καθώς ήταν, καβάλησε το καλάμι. Μάζεψε τον λαό του και διέταξε να τον τιμούν σαν θεό και σ' αυτόν να θυσιάζουν αντί στους δώδεκα του Ολύμπου.

Τα είδε αυτά ο Δίας και, με το δικίο του, έγινε έξω φρενών. Κάλεσε τους Κενταύρους και τους είπε, τι να κάνουν ώστε και το δώρο του Ποσειδώνα να μην πάρουν πίσω οι θεοί και από τον αλαζόνα Καινέα να απαλλαγούν.

Οι Κένταυροι ξερίζωσαν καθένας τους από ένα έλατο, περικύκλωσαν τον Καινέα κι άρχισαν να τον χτυπούν με τους κορμούς στο κεφάλι, ουσιαστικά καρφώνοντάς τον μέσα στη γη. Όταν ο Καινέας «φυτεύτηκε» ως το κεφάλι, τον σκέπασαν με χώμα κι έβαλαν και μια πέτρα σημάδι, πού τον είχαν. Μη μπορώντας να κινηθεί και να ανασάνει, ο Καινέας πέθανε.

Από το Πήλιο, στη Λιβύη:

Στα φαράγγια της Πίνδου, ο Πηνειός ποταμός κατέκτησε τη νύμφη Κρέουσα με αποτέλεσμα να γεννηθούν τρία παιδιά. Τα του ενός από αυτά, της Στίλβης, αναφέρονται στα της Λάρισας (βλ. [**Πατριδογνωσία**] «**Ιστορία του νομού Λάρισας**»: Η γέννηση των Κενταύρων). Ο Υψέας ήταν το δεύτερο παιδί του Πηνειού και της Κρέουσας. Έγινε βασιλιάς των Λαπιθών κι απέκτησε κόρη την πανέμορφη κι αδάμαστη Κυρήνη που ζούσε στα δάση του Πηλίου, κυνηγώντας και βόσκοντας τα κοπάδια του πατέρα της.

Κάποια μέρα, καθώς η Κυρήνη περπατούσε στο αγαπημένο της δάσος άοπλη, ένα λιοντάρι όρμησε καταπάνω της. Η Κυρήνη κατάφερε να το αρπάξει από το λαιμό και να το πνίξει κάτω από το γεμάτο θαυμασμό βλέμμα του θεού Απόλλωνα που έτυχε να βρίσκεται κάπου

εκεί και να την παρακολουθεί. Την αγάπησε. Έσπευσε στον Κένταυρο Χείρωνα που επίσης ζούσε στο Πήλιο, του εξομολογήθηκε τον έρωτά του για το κορίτσι και του ζήτησε να του πει όλα όσα ήξερε γι' αυτήν.

Το πώς ένας θεός και μάλιστα ο θεός της μαντικής χρειαζόταν να πάρει πληροφορίες από ένα Κένταυρο, είναι μια από τις απορίες που η μυθολογία γεννάει. Απλά, ο θρύλος μας έχει παραδοθεί από τον Ησίοδο, ο οποίος χρειαζόταν ένα πρόλογο για την αφήγησή του: Ο σοφός Χείρων προείπε τι ο θεός θα έκανε μαζί της.

Οπωσδήποτε, ο έρωτας του Απόλλωνα και της Κυρήνης ήταν αμοιβαίος. Ίσως, επειδή η Κυρήνη ήταν παλιά θεότητα που ταυτίστηκε με την Άρτεμη και, με την επικράτηση του Δωδεκάθεου, υποβιβάστηκε σε νύμφη.

Ο Απόλλων πήρε την αγαπημένη του από το Πήλιο και την πήγε στην Αφρική, όπου τους φιλοξένησε στα χρυσά παλάτια της η νύμφη Λιβύη. Εκεί γεννήθηκε ο γιος τους, Αρισταίος, θεός παλιά των γεωργών και κτηνοτρόφων, που, με τη σειρά του, υποβιβάστηκε σε ήρωα των ιστορικών χρόνων. Αν και γεννημένος στην Αφρική, μεγάλωσε και ανατράφηκε στη Θεσσαλία, στο Πήλιο, με δάσκαλο τον Κένταυρο Χείρωνα.

Ο περιπλανώμενος Αρισταίος:

Οι ερευνητές πιθανολογούν ότι η λατρεία του Αρισταίου ξεκίνησε από το Πήλιο κι απλώθηκε σε ολόκληρη τη χώρα με τη σειρά που ακολούθησαν οι κατοπινές περιπλανήσεις του. Ο Χείρων κατά μια εκδοχή, οι νύμφες και οι μούσες κατά μια άλλη, έμαθαν στον Αρισταίο πώς να καλλιεργεί αμπέλια κι ελιές, να παίρνει το μέλι από τα μελίσσια, να αρμέγει το γάλα από τα κοπάδια, να φτιάχνει τυρί, να κατεργάζεται το μαλλί. Κι όλα αυτά, ο Αρισταίος δεν τα κράτησε για τον εαυτό του αλλά τα δίδαξε στους ανθρώπους.

Κάποια στιγμή, ο Αρισταίος παντρεύτηκε την Αυτονόη, κόρη του Κάδμου των Θηβών, κι απέκτησε μαζί της γιο τον Ακταίωνα που είχε άδικο και κακό τέλος (βλ. εκεί, σχετικά).

Κάποια άλλη στιγμή, ο Αρισταίος έβασκε τα κοπάδια των μουσών στη Φθία, όταν τρομερή επιδημία χτύπησε τις Κυκλάδες. Οι Κυκλαδίτες προσέφυγαν στο μαντείο των Δελφών που τους παρέπεμψε στον Αρισταίο.

Με αντάλλαγμα να του επιτρέψουν να μείνει στην Τζια, ο Αρισταίος πέρασε στο νησί, έστησε βωμό στην κορφή του βουνού και θυσίασε στον Δία τον Ικμαίο που στέλνει στους ανθρώπους τη δροσιά. Αμέσως σηκώθηκε άνεμος και καθάρισε την ατμόσφαιρα από τη μόλυνση που έφερνε θανατικό.

Μετά, ο Αρισταίος ξεκίνησε να περιπλανιέται στη Γη: Στην Αρκαδία, δίδαξε τη μελισσοκομία και την εριουργία. Στην Κυρήνη (ελληνική αποικία στη Λιβύη, που κτίστηκε γύρω στα 600 π.Χ. και πήρε το όνομα της μητέρας του), φύτεψε το ιαματικό φυτό, σίλφιο, αργότερα, κύριο εξαγωγικό προϊόν της περιοχής. Στη Σαρδηνία, ειρήνευσε τις εκεί αντιμαχόμενες άγριες φυλές. Στη Σικελία, λατρεύτηκε ως θεός. Από εκεί, πήγε στη Θράκη και εργάστηκε για την καθιέρωση της λατρείας του Διονύσου. Από τη Θράκη, πέρασε στις πλαγιές του βουνού Αίμος. Για λίγο, μάθαιναν γι' αυτόν. Μετά, χάθηκαν τα ίχνη του. Εξαφανίστηκε. Οι βόρειοι λαοί τον λάτρεψαν ως θεό, όπως και οι Έλληνες.

Το παλάτι της Ιωλκού:

Η ανακάλυψη του ανακτορικού συγκροτήματος στην Ιωλκό είναι το τελευταίο πετραδάκι στην οικοδόμηση της στέρεας άποψης ότι η ελληνική μυθολογία απηχεί γεγονότα που με τον καιρό πέρασαν στη σφαίρα του θρύλου. Με την Αργοναυτική εκστρατεία να έχει από καιρό πάψει να αποτελεί «παραμύθι» στη συνείδηση των επιστημόνων. Ήδη, από τη δεκαετία του '70, ο καθηγητής Σπύρος Μαρινάτος πιθανολογούσε ότι είχε να κάνει με πραγματικά γεγονότα που συνέβησαν την εποχή της έκρηξης του ηφαιστείου της Σαντορίνης και με όλα εκείνα που, κατ' άλλους, σχετίζονται με την μυθική Ατλαντίδα και τον καταποντισμό της.

Η από την επικεφαλής της ανασκαφικής ομάδας προϊσταμένη της ΙΓ Εφορίας Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων Βασιλική Αδράμη ταύτιση (καλοκαίρι του 2001) των ανακτόρων με τον Ιάσονα, τον Αίσονα και τον Πελία μπορεί να είναι ίσως τολμηρή, δεν παύει όμως ως

θεωρία να στέκει, αφού η τοποθεσία είναι στενά δεμένη με τη δράση των συγκεκριμένων ηρώων. Κάτι αντίστοιχο άλλωστε συνέβη με την Τροιζήνα, όπου, στα 1995, η αρχαιολόγος Ελένη Κονσολάκη εντόπισε ίχνη ανακτόρου της μυκηναϊκής εποχής σ' ένα λόφο απέναντι από τον πορθμό του Πόρου (βλ. [**Πατριδογνωσία**] «**Τροιζηνία**»: Η πατρίδα του Θησέα). Ίσως να ήταν το παλάτι της μητέρας του Θησέα, ίσως όχι.

Θείος και ανιψιός:

Όλα ξεκίνησαν την ημέρα που ο Πελίας αποφάσισε να τιμήσει τον πατέρα του Ποσειδώνα με θυσία κοντά στην θάλασσα. Έβγαλε διαταγή να είναι εκεί όλοι οι κάτοικοι της Ιωλκού. Ο Ιάσων όργωνε κάτι χωράφια, όταν έμαθε την διαταγή. Έσπευσε να πάει. Φόρεσε το τομάρι λεοπάρδαλης που είχε, έβαλε τα σαντάλια του κι έφτασε στο φουσκωμένο ποτάμι: Τον Άναυρο ποταμό, σημερινό Ξεριά που εκβάλλει κοντά στις Αλυκές του Βόλου. Εκεί, μια γριά ανήμπορη του ζήτησε να την περάσει απέναντι. Πρόθυμα, ο Ιάσων την πήρε στον ώμο του και την έβγαλε στην άλλη όχθη. Στην διαδρομή όμως, έχασε το δεξί του σαντάλι. Βρέθηκε μονοσάνταλος αλλά είχε την χαρά να πληροφορηθεί ότι η γριά δεν ήταν άλλη από την Ήρα που έτσι δοκίμαζε την καρδιά του, καθώς μηχανευόταν διάφορα για τον βασιλιά Πελία, ο οποίος δεν την τιμούσε καταπώς έπρεπε.

Στην παραλία, ο λαός της Ιωλκού ήταν ήδη συγκεντρωμένος και περίμενε τον βασιλιά, όταν έφτασε ο Ιάσων. Ξανθός, με μακριά μαλλιά, ντυμένος το δέρμα της λεοπάρδαλης και μόνο με ένα σαντάλι, τους άφησε όλους άφωνους. Αναρωτιόντουσαν, ποιος να είναι αυτός ο ξένος, ενώ δεν ήταν λίγοι εκείνοι που πιθανολογούσαν ότι μπροστά τους είχαν κάποιον θεό. Πάνω στην ώρα, έφτασε και ο Πελίας. Είδε κι αυτός τον ξένο, πρόσεξε πως ήταν μονοσάνταλος και χλόμιασε (βλ. [**Πατριδογνωσία**] «**Θεσσαλία**: Οι θεσσαλικοί μύθοι»: Πελίας και Ιάσων). Βρήκε την ψυχραιμία του και τάχα αδιάφορα ρώτησε τον όμορφο νεαρό, ποιος είναι κι από πού έρχεται.

Ο Ιάσων δεν ήξερε ότι μιλούσε στον θείο του. Με αφέλεια είπε ποιος είναι και συμπλήρωσε ότι ερχόταν να διεκδικήσει την πατρική του περιουσία και τον θρόνο που του ανήκε. Ο Πελίας συγκράτησε την οργή του και ζήτησε κάποιος να δείξει στον Ιάσωνα το πατρικό του. Ήταν ένα άθλιο σπίτι, όπου εξακολουθούσε να ζει ο πατέρας του, Αίσων. Μετά, ο Πελίας αποσύρθηκε κι άρχισε να σκέφτεται πώς θα γλιτώσει από το μαχαίρι του μονοσάνταλου.

Αποδείχτηκε στο μέλλον ότι ο Πελίας δεν κινδύνευε ακριβώς από το μαχαίρι του ανιψιού του, παρ' όλο που ο χαμός του είχε σχέση με τα όσα έπραξε ο Ιάσων. Η ειρωνεία της τύχης ήταν ότι από τον αρχηγό των μονοσάνταλων χάθηκε ο γιος του Ιάσονα: Ο γιατρός Άπις που σκοτώθηκε κατά λάθος από τον Αιτωλό! Βασιλόπουλο στην Ηλεία, ο Αιτωλός, μετά τον ακούσιο φόνο, πήρε ένα τμήμα του λαού του κι έφυγε στην χώρα των Κουρήτων, που από τότε ονομάστηκε Αιτωλία, με τους κατοίκους της Αιτωλούς. Στα χρόνια του Ομήρου, ήταν φημισμένοι πολεμιστές. Σε μετέπειτα εποχές, ξακουστοί ληστές που δεν ορρωδούσαν ούτε μπροστά στους θεούς: Λήστευαν ακόμα και ναούς και ιερά. Λάτρευαν την Αθηνά ως θεά του πολέμου, τον Απόλλωνα, την Άρτεμη, τον Βάκχο, τον Ηρακλή και τον Αχελώο (ποταμό). Κι αργότερα και την ασιατική Αφροδίτη, θεά της ακολασίας.

Για την ώρα, ο Ιάσων πήγε στο πατρικό του. Του άνοιξε ο Αίσων. Πατέρας και γιος χύθηκαν ο ένας στην αγκαλιά του άλλου, ενώ δάκρυα χαράς κυλούσαν από τα πρόσωπά τους. Τα νέα ταξίδεψαν γρήγορα μακριά κι έφτασαν ως τ' αφτιά των αδερφιών του Αίσονα. Από τις γειτονικές Φερές (σημερινό Βελεστίνο) κατέφθασε αυθημερόν ο βασιλιάς Φέρης με τον γιο του Άδμητο κι από την μακρινή Μεσσηνία ο βασιλιάς Αμυθάων με τον δικό του γιο, Μελάμποδα. Στήθηκε γλέντι που κράτησε πέντε μέρες.

Την έκτη ημέρα, βασιλιάδες και γιοι εμφανίστηκαν μπροστά στον Πελία, έχοντας μαζί τους τον έκπτωτο Αίσονα και τον Ιάσονα. Εκεί, ο ήρωας ζήτησε επίσημα το βασίλειο αφήνοντας στον Πελία την περιουσία που είχε απομείνει στον Αίσονα. Ο Πελίας ήξερε ότι δεν μπορούσε να αρνηθεί, καθώς προϋπήρχε ο χρησμός της Πυθίας. Προσπάθησε να κερδίσει χρόνο και δέχτηκε υπό όρους.

Η ανακομιδή των οστώ ν:

Κατά μια εκδοχή, ο Πελίας ρώτησε τον Ιάσονα, τι θα έκανε αν ήταν στη θέση του και μάθαινε ότι κάποιος ήθελε την εξουσία και απειλούσε ότι θα τον σκοτώσει. Πριν να προλάβει ο νέος να σκεφτεί, η Ήρα τον έβαλε να απαντήσει ότι θα έστελνε τον διεκδικητή στην Κολχίδα να φέρει το χρυσόμαλλο δέρας. Αυτό τον πρόσταξε να κάνει και ο Πελίας, χαρούμενος που τόσο εύκολα ξεμπέρδευε μαζί του. Δεν ήξερε ότι η Ήρα μηχανευόταν γι' αυτόν μύρια όσα δεινά που θα του προκαλούσε η κόρη του βασιλιά Αιήτη της Κολχίδας, η

Μήδεια, η οποία μόνον έτσι γινόταν να φτάσει στην Ιωλκό.

Σύμφωνα με μια άλλη παραλλαγή, η ιδέα του ταξιδιού στην Κολχίδα ήταν του ίδιου του Ιάσονα που ήθελε, πριν να βασιλεύσει, να έχει στο ενεργητικό του μια σπουδαία εμπειρία. Ζήτησε, λοιπόν, από τον Πελία, να τον βοηθήσει να οργανώσει την εκστρατεία κι ο βασιλιάς άλλο που δεν ήθελε.

Κατά μian άλλη εκδοχή, στην απαίτηση του Ιάσονα, ο Πεlias προφασίστηκε πρόθυμος να παραδώσει το βασίλειο αλλά έπρεπε πρώτα να φύγει ένα βάρος από την συνείδησή του: Μια υπόσχεση που δεν μπορούσε να εκπληρώσει, γέρος καθώς ήταν, και που θα έπρεπε να εκτελεστεί από τον νέο βασιλιά, πριν να αναλάβει. Ο Ιάσων ζήτησε λεπτομέρειες. Και ο Πεlias διηγήθηκε ότι είχε παρουσιαστεί στον ύπνο του ο Φρίξος και του ζήτησε να πάει στην Κολχίδα και να φέρει πίσω την ψυχή του, μαζί με το χρυσόμαλλο δέρασ, το δέρμα του κριαριού που τον είχε σώσει. Και ήταν και το μαντείο των Δελφών που τάχα τον πρόσταζε να φτιάξει αμέσως πλοίο και να πάει. Δεν μπορούσε όμως. Αν πήγαινε ο Ιάσων, ο Πεlias θα του παρέδιδε την εξουσία, ευθύς μόλις επέστρεφε.

Υπήρχε στην αρχαιότητα βαθιά πίστη ότι ο Άδης θυμώνει, όταν κάποιος θαφτεί στην ξενιτιά. Ξεκινούσαν λοιπόν οι συγγενείς και πήγαιναν στον τόπο της ταφής, ξέθαβαν τα κόκαλα του νεκρού και τα μετέφεραν στην πατρίδα, όπου τα εναπέθεταν σε νέο τάφο. Η όλη ιστορία ονομαζόταν «ανακομιδή», επαναπατρισμός. Ο ίδιος ο στρατηγός Κίμων, κοντά στα μέσα του Ε' αιώνα π.Χ., πήγε στην Σκύρο και ξέθαψε τα οστά του Θησέα, τα οποία μετέφερε στην Αθήνα και τα έθαψε, εκεί όπου βρίσκεται το Θησειο. Και οι Αθηναίοι στρατηγοί που εκτελέστηκαν μετά τη νίκη τους στις Αργινούσες, για εγκατάλειψη νεκρών (και τραυματιών) κατηγορήθηκαν (βλ. [**Πατριδογνωσία**] «**Αθήνας νομός: Ο Πελοποννησιακός πόλεμος**»: Πορεία προς την καταστροφή).

Η ίδια παράδοση επέζησε ως τους σύγχρονους καιρούς κι αποδίδεται ανάγλυφη από τον Γεώργιο Δροσίνη που μοιρολογεί: «Το χώμα που στα ξένα έχεις θαφτεί, / με τι η πατρίδα σου να το στολίζει; / Το άνθος, ώσπου να 'ρθει, θα ξεφυλλίσει / ξερό το φύλλο, σκόνη θα τριφτεί...».

Και βέβαια, σταθερή και διαχρονική είναι ανάμεσα στους Έλληνες η πίστη ότι ο νεκρός πρέπει στο τόπο του να θάβεται. Ανάμεσα στα λαμπρά παιδιά της σύγχρονης Ελλάδας, ο Αδαμάντιος Κοραής έτυχε επίσημης ανακομιδής των οστών του. Με καθυστέρηση μάλιστα 43 χρόνων: Ήταν 8 Απριλίου του 1877 όταν στο Α' Νεκροταφείο της Αθήνας, τα λείψανά του

επανεμφανίζονταν στην πατρική γη. Είχαν μεταφερθεί από τη Γαλλία, όπου πέθανε στις 25 Μαρτίου του 1833, σε ηλικία 85 χρόνων.

Όποια από τις εκδοχές για την αφορμή της Αργοναυτικής περιπέτειας κι αν ισχύει, ο κύβος είχε ριφθεί. Ο Ιάσων είχε αναλάβει την υποχρέωση να πραγματοποιήσει την πανελλήνια εκστρατεία.

Η «Αργώ » και οι Αργείοι:

Οι Παγασές βρίσκονται στον μυχό του κόλπου που πήρε το όνομά τους (Παγασητικός), πλάι στον σημερινό Βόλο, μόλις είκοσι στάδια (κάτι λιγότερο από τέσσερα χιλιόμετρα) μακριά από την Ιωλλό. Εκεί στήθηκε το εργοτάξιο για την ναυπήγηση του πλοίου που θα μετέφερε τον Ιάσωνα στην μακρινή Κολχίδα. Γι' αυτό και η περιοχή ονομάστηκε έτσι (από το ρήμα πήγνυμι που σημαίνει συναρμολογώ, κατασκευάζω κάτι στερεό). Ναυπηγός χρίστηκε ο αρχιτέκτονας Άργος, γιος του Φρίξου και της Χαλκιοπής κατά την επικρατέστερη άποψη ή του Αρέστορα κατά μίαν άλλη που όμως μπορεί να τον συγχέει με τον Πανόπτη Άργο, εκείνον που η Ήρα μεταμόρφωσε σε παγόνι. Άλλωστε, ο Αργοναύτης Άργος φορούσε τομάρι μαύρου ταύρου κι ο Πανόπτης Άργος ήταν αυτός που είχε σκοτώσει τον Αρκαδικό Ταύρο.

Ο βασιλιάς Πελίας που έβλεπε την Αργοναυτική εκστρατεία σαν μια καλή ευκαιρία για να απαλλαγεί από τον Ιάσωνα και να μην χάσει το βασίλειο της Ιωλλού, έδωσε διαταγή στον Άργο να βάλει στο πλοίο όσο γινόταν πιο λίγα καρφιά, ελπίζοντας πως έτσι το καράβι θα διαλυόταν μεσοπέλαγα. Ο ναυπηγός όμως έφτιαξε το πιο γερό πλοίο του καιρού του και το πιο ελαφρύ. Παρ' όλο που ο Ιάσων το ήθελε με πενήντα κουπιά (πεντηκόντορο), το πλήρωμά του μπορούσε να το σηκώνει στα χέρια και να το μετακινεί στη στεριά. Και ήταν το πλοίο αυτό πάρα πολύ γρήγορο και στη γρηγοράδα του όφειλε το όνομά του, Αργώ, καθώς «αργός» σήμαινε «ταχυκίνητος» (αντίθετο, «βραδύς»).

Άλλωστε, ο Άργος είχε βοηθή την ίδια τη θεά Αθηνά που είχε προσθέσει στις αρετές του πλοίου μερικά ακόμα χαρίσματα: Ενώ η Αργώ ήταν κατασκευασμένη από ξύλο πεύκου, η θεά πρόσθεσε στην πλήρη ένα κομμάτι από την ιερή βελανιδιά της Δωδώνης. Αποτέλεσμα ήταν

να αποκτήσει η Αργώ ανθρώπινη λαλιά και ικανότητα να προφητεύει τα μελλούμενα.

Κάποιοι υποστήριζαν ότι η «Αργώ» ήταν η πρώτη πεντηκόντορος που ναυπηγήθηκε ποτέ και κάποιοι άλλοι το πήγαιναν ακόμα πιο μακριά, θεωρώντας την γενικά ως το πρώτο πλοίο που φτιάχτηκε ποτέ. Και οι δυο εκδοχές όμως πρέπει να ήταν λαθεμένες και αποτέλεσμα σύγχυσης, επειδή πρώτο πλοίο, συμπτωματικά με πενήντα κουπιά, ήταν αυτό με το οποίο ο Δαναός και οι πενήντα κόρες του έφτασαν στο Άργος της Πελοποννήσου. Και το πλοίο του Δαναού ονομαζόταν Αργώ!

Υπάρχει πάντως η υπόνοια ότι η όλη σύγχυση προκλήθηκε από τους Αργείους, στους οποίους μάλλον δεν έφτανε η αίγλη του Τρωικού πολέμου αλλά ήθελαν και την Αργοναυτική εκστρατεία δική τους. Έλεγαν, λοιπόν, πως το πλοίο ονομάστηκε Αργώ, επειδή στην όλη περιπέτεια μετείχαν πολλοί ήρωες από το Άργος. Ή ακόμα, επειδή δεν ναυπηγήθηκε στις Παγασές αλλά στο Άργος. Η θεωρία καταπίπτει από το γεγονός ότι στην Μαγνησία, όπου οι Παγασές, οι Αργοναύτες καθιέρωσαν την λατρεία του Εταίρειου Δία, καθώς και γιορτές προς τιμή του, τα Εταιρίδεια.

Μάγνητες και Μακεδόνες:

Ο Ησίοδος που έζησε ανάμεσα στα 750 και 700 π.Χ. και μάλλον δούλεψε για το ιερατείο της εποχής, περιγράφει στη «Θεογονία» του τη γέννηση των θεών. Και στον «Γυναικών κατάλογο» που την ακολουθεί, λέει:

«Τούτη (και αναφέρεται στην Αιθρία) έμεινε έγκυος από τον Δία που αγαπά τους κεραυνούς και γέννησε δυο γιους, τον Μάγνητα και τον Μακεδόνα τον αρματομάχο, που κατοικούσαν εκεί γύρω στην Πιερία και στον Όλυμπο».

Η Αιθρία, η μητέρα τους, ήταν, κατά τη μυθολογία, αδερφή του Έλληνα. Κι ο Έλληνας ήταν πατέρας του Δώρου, του Ξούθου και του Αιόλου, δηλαδή των επωνύμων ηρώων από τους οποίους, κατά τη μυθολογία, κατάγονται οι Έλληνες.

Τα δυο αδέρφια έγιναν οι επώνυμοι δύο λαών: των Μάγνητων που εποίκησαν τη χώρα, όπου η σημερινή Μαγνησία, και των Μακεδόνων, που έδωσαν το όνομά τους στη Μακεδονία, σύμφωνα πάντα με την ελληνική μυθολογία.

Σύμφωνα με την ιστορική έρευνα, Μάγνητες και Μακεδόνες, που ξεχύθηκαν κάποια στιγμή από τα Πιέρια βουνά, είχαν πολλά κοινά σημεία. Ανάμεσα σ' αυτά, το ότι λάτρευαν τον Εταίρειο Δία, είχαν τον ίδιο πολεμικό χορό και μάλλον μιλούσαν την ίδια διάλεκτο. Κι όλα αυτά σημαίνουν ότι η λατρεία του Εταίρειου Δία που από τους Αργοναύτες καθιερώθηκε, έχει να κάνει με τους κατοίκους της Μαγνησίας και τ' αδέρφια τους, τους Μακεδόνες, κι όχι με το Άργος.

Το αντεπιχείρημα των υποστηρικτών του Άργους βρίσκεται στο γεγονός ότι οι Μακεδόνες αποτελούν κρίκο ανάμεσα στους Μάγνητες και τους Αργείους. Επειδή, γενάρχη των Μακεδόνων βασιλιάδων ήταν ο Περδίκκας, κατευθείαν απόγονος ενός από τους αρχηγούς των Ηρακλειδών: Του Τήμενου που του έλαχε η Αργολίδα. Μ' άλλα λόγια, οι βασιλιάδες της Μακεδονίας κατάγονταν από τον Δία και τον Ηρακλή και ήταν από το Άργος.

Η επιστημονική έρευνα όμως και κυρίως οι εργασίες του Καρόλου Ότφριντ Μύλερ (Müller, 1797 - 1840) κατέδειξαν ότι ο μύθος της Αργοναυτικής εκστρατείας δημιουργήθηκε στον Ορχομενό της Βοιωτίας και στην Ιωλκό της Μαγνησίας. Με τον αρχικό και κύριο πυρήνα των Αργοναυτών να συνδέεται με τους Μινύες.

Η άφιξη των Αργοναυτών:

Καθώς η ναυπήγηση του πλοίου πήρε κάποιον χρόνο, ο Ιάσων, με συμβουλή του Κένταυρου Χείρωνα, έστειλε σε όλη την Ελλάδα κήρυκες να προσκαλέσουν όποιον ήρωα ήθελε να μετάσχει στην περιπέτεια. Ο Πίνδαρος αναφέρει δέκα που ανταποκρίθηκαν. Ο Απολλόδωρος ο Αθηναίος, 48. Ο Απολλώνιος ο Ρόδιος, 55. Άλλοι, 67. Τα σίγουρα ονόματα πάντως ήταν 28, ενώ τα πενήντα κουπιά προϋποθέτουν διπλούς κωπηλάτες (ανά δύο σε κάθε πάγκο) και κάμποσους για άλλες δουλειές, όπως π.χ. του τιμονιέρη.

Γνωρίζουμε ότι συμμετείχαν τρεις γιοι του Δία (ο Ηρακλής και οι Διόσκουροι Κάστωρ και Πολυδεύκης), δυο γιοι του Ερμή (Εύρυτος και Αιθαλίδης), δυο του Ποσειδώνα (Αγκαίος και Εύφημος), δυο του Άρη (Ασκάλαφος και Ιάλμενος), δύο του Διονύσου (Φλίας και Ευμέδων), δυο του Βοριά (Κάλαϊς και Ζήτης) κι ένας του Απόλλωνα (Ορφέας). Συνολικά, 14 ημίθεοι.

Ανάμεσά στους Αργοναύτες βρέθηκε κι ένας γιος του Πελίας, ο Άκαστος, ο οποίος δήλωσε συμμετοχή μόλις βεβαιώθηκε ότι ο Άργος δεν έφτιαχνε το ετοιμόρροπο πλοίο που ζήτησε ο πατέρας του (ο Πελίας) αλλά κάποιο αριστούργημα ναυπηγικής. Και φυσικά μετείχαν ακόμη ο ναυπηγός Άργος και ο ίδιος ο Ιάσων, καθώς και ο βασιλιάς της Ηλείας, Αυγείας (του οποίου τους στάβλους έπρεπε να καθαρίσει ο Ηρακλής σε έναν από τους άθλους του), γιος κι αυτός του Ήλιου που βρήκε ευκαιρία για μια επίσκεψη στον αδερφό του, Αιήτη, βασιλιά της Κολχίδας.

Ο Απολλόδωρος ο Αθηναίος προσθέτει στους Αργοναύτες και την Αταλάντη, ενώ ο Απολλώνιος ο Ρόδιος γράφει γι' αυτήν ότι ναι μεν δήλωσε συμμετοχή αλλά απορρίφθηκε από τον Ιάσωνα που σκέφτηκε ότι μια καλλονή ανάμεσα σε τόσους άνδρες μάλλον μπελάδες θα προκαλούσε. Η ίδια η Αταλάντη πάντως φημιζόταν για την ταχύτητά της (κανένα αρσενικό δεν την προλάβαινε), για την ικανότητά της στο κυνήγι και για την δεινότητά της στην πάλη (νίκησε και τον Πηλέα, πατέρα του Αχιλλέα). Και, παρά την τραγουδισμένη ομορφιά της, δεν είχε σκοπό να γίνει αντικείμενο του ερωτικού πόθου. Όλοι γνώριζαν ότι, όποιος την πλησίαζε με πονηρό σκοπό, κατέληγε νεκρός από το μαχαίρι ή το βέλος της.

Στους θνητούς συγκαταλέγονταν οι μάντιες Ίδμων (που ίσως πρέπει να χρεωθεί ως γιος του Απόλλωνα), Αμφιάραος και Μόψος καθώς και οι ξακουστοί Άδμητος, Μελέαγρος, Περικλύμενος, Τελαμών, Πηλέας και Τίφυς, οι Αφαρητίδες Ίδας και Λυγκέας από την Μεσσηνία, οι γιοι του Αμυθάονα (θείου του Ιάσωνα) Ταλαός, Αρήιος και Λεώδοκος, καθώς και ο θεός του Ίφικλος κι άλλοι πολλοί, ανάμεσα στους οποίους και τουλάχιστον πέντε Λαπίθες.

Το ξεκίνημα της εκστρατείας:

Ο Ερατοσθένης υπολογίζει ότι οι Αργοναύτες μαζεύτηκαν στην Ιωλκό το 1225 π.Χ. αλλά τοποθετεί την αρπαγή της Ευρώπης από τον Δία στα 1313, ενώ αυτό πρέπει να συνέβη περίπου δυο αιώνες νωρίτερα. Και η αρπαγή της Ευρώπης έχει άμεση σχέση, καθώς γιος της ήταν ο Μίνως, του οποίου τον χάλκινο φρουρό, τον Τάλω, εξόντωσαν οι Αργοναύτες στον γυρισμό τους.

Οπωσδήποτε, όταν όλοι οι ήρωες συγκεντρώθηκαν, ο Ιάσων τους κάλεσε σε σύσκεψη και τους ζήτησε να εκλέξουν αρχηγό της αποστολής. Τα μάτια όλων στράφηκαν στον Ηρακλή κι αυθόρμητα αυτόν πρότειναν. Ο ημίθεος τους σταμάτησε:

«Ούτε που να το σκεφθείτε κάτι τέτοιο. Ούτε εγώ ούτε άλλος κανένας αξίζει τέτοια τιμή. Τις διαταγές θα τις δίνει αυτός που μας κάλεσε εδώ, αυτός στου οποίου την πρόσκληση ανταποκριθήκαμε».

Συμφώνησαν όλοι πως η αρχηγία ανήκε στον ίδιο τον Ιάσωνα.

Οι Αργοναύτες περίμεναν ανυπόμονα τη σημαδιακή εκείνη ημέρα που θα αναχωρούσαν από την Ιωλκό για τη μεγάλη περιπέτεια. Ο μάντης Μόψος κοιτούσε κάθε μέρα τους οιωνούς, ώσπου τους βρήκε ευνοϊκούς. Μπήκαν στην Αργώ και μπάρκαραν. Στην αρχή, πήγαιναν γιαλό γιαλό. Έκαναν μια στάση στην παραλία της Πειρασίας, όπου θυσίασαν στον τάφο του Δόλοπα (γιο του Ερμή, γενάρχη των Δολόπων, κατοίκων της Δολοπίας, στη χώρα ανάμεσα στη Θεσσαλία και την Ήπειρο, του οποίου τον τάφο έδειχναν στην παραλία της Πειρασίας στην Μαγνησία) και συνέχισαν ως την άκρη της χερσονήσου του Πηλίου, απ' όπου ξανοίχτηκαν στο πέλαγος. Από τότε, το ακρωτήριο ονομάστηκε Αφέτες (από το ρήμα αφήμι), επειδή από εκεί ουσιαστικά έγινε το ξεκίνημα της Αργοναυτικής εκστρατείας.

Θα κρατούσε καιρό και θα κατέληγε σε έναν γύρο του τότε κόσμου, με τέλος που διασώθηκε σε πολλές εκδοχές.

Η αφοσίωση της Άλκηστης:

Να θυμίσουμε ότι ο Κρηθέας βασίλευε στην Ιωλκό έχοντας παντρευτεί την ανιψιά του, Τυρώ, από την οποία απέκτησε τους Αίσινα, Αμυθάνα και Φέρη. Ο Αμυθάων έφυγε στην Πελοπόννησο (Μεσσηνία), ο Αίσιων διαδέχτηκε τον πατέρα του στην Ιωλκό κι ο Φέρης έκτισε πιο βόρεια την πόλη Φερές (τότε, μέσα στα όρια της Πελασγιώτιδας, στα σύνορα με τη Μαγνησία). Οι Φερές επρόκειτο να εξελιχθούν στη δεύτερη σε αίγλη πόλη της Πελασγιώτιδας αλλά για την ώρα βρισκόμαστε στην καρδιά της Μυκηναϊκής εποχής. Τον οικιστή και επώνυμο της πόλης των Φερών είχε διαδεχτεί ο γιος του Άδμητος. Σ' αυτόν έστειλε ο Δίας τον γιο του Απόλλωνα να εκτίσει ποινή εννιάχρονης δουλείας ως τιμωρία, επειδή σκότωσε τους Κύκλωπες ή τον δελφικό Πύθωνα.

Ο βασιλιάς Άδμητος είχε την καλοσύνη και την εξυπνάδα να μη βάλει τον θεό Απόλλωνα σε βαριές δουλειές. Απλά, του ζήτησε να έχει τον νου του στα κοπάδια. Τα κοπάδια αυξήθηκαν κι ο Απόλλων έγινε φίλος του Άδμητου.

Στη γειτονική Ιωλκό, ο Πελίας ανακοίνωσε ότι θα πάντρευε την όμορφη κόρη του, Άλκηστη, με όποιον υποψήφιο γαμπρό ερχόταν να τη ζητήσει πάνω σε άρμα που θα έσερναν ένα λιοντάρι κι ένα αγριογούρουνο. Ο Άδμητος αγαπούσε την Άλκηστη. Κι ο Απόλλων του έξεψε σ' ένα άρμα τα θηρία που ο Πελίας προτιμούσε. Άδμητος και Άλκηστη παντρεύτηκαν με γλέντια και τιμές.

Κάποια στιγμή, ήρθε η ώρα ο Άδμητος να πεθάνει, αν και ακόμα ήταν πολύ νέος. Ο θεός Απόλλων μέθυσε τις Μοίρες και τις έκανε να δεχτούν να πάει άλλος στη θέση του βασιλιά. Μόνο που αυτός ο άλλος έπρεπε να πάει εθελοντής μελλοθάνατος. Φυσικά, κανένας δεν προθυμοποιήθηκε. Την ύστατη στιγμή, η Άλκηστη έμαθε για τη συμφωνία που είχε κάνει ο Απόλλων με τις Μοίρες και προσφέρθηκε να πεθάνει εκείνη αντί για τον Άδμητο. Ο Άδμητος δεν ήθελε, η Άλκηστη επέμενε.

Την ώρα που η όμορφη βασίλισσα βρισκόταν στο νεκροκρέβατο και ο Άδμητος θρηνούσε, από τα μέρη εκείνα πέρασε ο Ηρακλής, στον δρόμο για τη Θράκη. Απόρησε για το πένθος, έμαθε τα καθέκαστα κι έτρεξε και παραφύλαξε στο σημείο από όπου περνούσε ο Θάνατος σέρνοντας την Άλκηστη στον Άδη. Ακολούθησε πάλη τρομερή και βέβαια ο Ηρακλής νίκησε. Επέστρεψε την Άλκηστη ζωντανή στον άνδρα της κι έζησαν όλοι καλά.

Ο Άδμητος ήταν ένας από τους ήρωες που μετείχαν στο κυνήγι του Καλυδώνιου κάπρου αλλά και στην Αργοναυτική εκστρατεία.

Φερές – Βελεστίνο:

Ο Εύμηλος, γιος και διάδοχος του Άδμητου, ακολούθησε τους υπόλοιπους Έλληνες στην εκστρατεία εναντίον της Τροίας. Μετείχε με έντεκα πλοία και με τα πιο γρήγορα άλογα του ελληνικού στρατοπέδου, καθώς ανήκαν στα κοπάδια που ο Απόλλων είχε φροντίσει στη διάρκεια της δουλειάς του.

Στα ιστορικά χρόνια, οι Φερές ήταν πόλη σύμμαχος των Αθηναίων, μετά την ήττα των οποίων στον Πελοποννησιακό πόλεμο, γνώρισε την εξουσία τυράννων. Από το 404 ως το 352 π.Χ., οι Φερές βρέθηκαν κάτω από τους Λυκόφρονα, Ιάσονα, Πολύδωρο, Πολύφρονα και Αλέξανδρο. Όλοι τους είχαν κακό τέλος (βλ. [**Πατριδογνωσία**] «**Θεσσαλία: Από τους Ίωνες ως το Βυζάντιο**

»: Ξεκαθάρισμα λογαριασμών). Στα 344 π.Χ., ο βασιλιάς Φίλιππος Β' των Μακεδόνων εγκατέστησε φρουρά στην ακρόπολη των Φερών. Στα 302, τους Μακεδόνες έδιωξε ο Δημήτριος ο Πολιορκητής. Ο ίδιος έκτισε στα 293 π.Χ. την πόλη Δημητριάδα που έμελλε να εξελιχθεί σε μια από τις σπουδαιότερες της Μαγνησίας. Ένα αιώνα αργότερα (191 π.Χ.), τις Φερές κυριεύσε ο Ρωμαίος ύπατος Άκιος Γλαυρίωνας. Η πόλη ακολούθησε τις τύχες της υπόλοιπης Θεσσαλίας, παρήκμασε και ξεχάστηκε.

Στα 675 με 677 μ.Χ., στην περιοχή έφτασαν Σλάβοι Βελεγιζίτες ή Βιελέστες. Εγκαταστάθηκαν μόνιμα εκεί δημιουργώντας πάνω στη θέση των αρχαίων Φερών τον οικισμό που πήρε το όνομά τους: Βελεστίνο. Στα 676, οι Βελεγιζίτες ανέλαβαν να εφοδιάσουν με τρόφιμα την από άλλους Σλάβους πολιορκημένη Θεσσαλονίκη.

Στα 1757, στο Βελεστίνο γεννήθηκε ο πρωτομάρτυρας βάρδος της ελευθερίας: Ο Ρήγας Βελεστινλής (βλ. [**Ελληνικά θέματα**] «**Ρήγας ο βάρδος της ελευθερίας**»).

(Έθνος της Κυριακής, 2001 – 2002) (τελευταία επεξεργασία, 9.4.2010)